

Mindre Meddelelser.

Geografisk Kongres.

Paa Foranledning af „Union Géographique Internationale“ vil der blive afholdt en „Congrès International de Géographie“ i Paris i September 1931.

Nærmere Oplysning i Sekretariatet.

„Revolutionen“ i Brasilien.

Oktober Maanedes Begivenheder i Brasilien giver et godt Eksempel paa Afhængigheden mellem de geografiske Forudsætninger og det økonomiske Liv indenfor Erhvervsomraaderne. Den Omstændighed, at Brasiliens forenede Stater udgør ikke blot eet, men flere Erhvervsomraader, hvoraf det ene, Kaffeomraadet, havde erhvervet sig større økonomiske Tilskud, end der tilkom det, laa til Grund for Urolighederne.

Det politiske Liv havde forud for Oprøret udviklet sig til, at Forbundsregering og Kaffeinteresser var identiske, hvad der i et Forbund med almindelig Valgret, men ikke hemmeligt Valg, kun lod sig gøre ved særlige Valgforholdsregler. „Times“ giver et lille Eksempel paa Korruptionen. For et Par Aar siden fik Brasilien et Laan paa 25,000,000 Dollars af et New Yorker Firma til Elektrificering af São Paulo Jernbanen; men Bladet mener, der ikke er stor Sandsynlighed for, at ret mange eller i det hele taget nogen af Pengene er brugt til dette Formaal. — Mere sandsynligt er Pengene brugt til en Valgkampagne. Saadanne Tilstande vakte selvfølgelig Harme indenfor andre Erhvervsomraader, der efter deres Bidrag til den fælles Statshusholdning burde nyde en tilsvarende Fordel. Der blev protesteret og særlig fra de sydlige Staters Side over et Statslaan paa 90,000,000 Dollars, der i Foraaret blev optaget til ensidig Støtte for Kaffeinteresserne. Saavidt det i Øjeblikket kan ses, har netop dette Laan været en af de drivende Aarsager til Oprøret, der — som det erindres — endte med Systemskifte. En af de første Udtalelser, den nye Regent, Dr. Getulio Vargas, fremsætter, er da karakteristisk nok ogsaa, at han lægger Vægt paa at faa nedsat en troværdig Kommission, der skal undersøge, hvordan offentlige Midler var blevet forvaltet af de afsatte „politicos“. Han ønsker de reaktionære „politicos“ draget til Ansvar ved Retten og forlanger, at Banker og Bankiere ikke maa udlevere Penge, Juveler og andre Værdisager til dem.

Under et Ophold i São Paulo sidste December blev jeg syv Dage efter min Ankomst til Brasilien i et Interview spurgt, hvad jeg mente om Kaffesituationen. — Det kom lidt pludseligt —. I Øjeblikket maatte jeg naturligvis skyde Spørgsmaalet fra mig, men min østrigske Ven, der ledsagede, fik i Samtalens Løb Lejlighed til paa Tysk, som Intervieweren ikke forstod, at sige, at som officiel

Gæst maatte man svare, at der overhovedet ikke eksisterede nogen Kaffe Krise, den Tilstand var takket være Regeringens Anstrengelser forlængst ophørt. — Alle, der beskæftigede sig med Kaffe, vidste noget ganske andet.

Det maa lige bringes i Erindring, at Kaffen jo trods alt spiller en ganske dominerende Rolle i den brasilianske Økonomi. I 1929 udgjorde Kaffen saaledes ca. 70 pCt. i Værdi af Brasiliens samlede Eksport, saa inden der ses paa Aarsagerne til Kaffe Krisen, vil det være rigtigt først at se paa Kaffeomraadet i Forhold til Brasiliens andre Erhvervsomraader.

Ser man paa et Kort over Brasiliens Jernbaner, fremgaar deraf de forskellige Omraaders Isolation; der er ingen store forbindende Linier, kun Baner, der indenfor mindre Omraader danner sammenhængende Net. De høje Jernbanetakster forøger yderligere Isolationen. Produkterne indenfor Levnedsmiddelgruppen fremviser da ogsaa en meget lille Eksport. Udover at nævne de vigtigste: Majs, Bønner, Ris, Manioc, Kartofler, Bananer og Appelsiner er der ingen Grund til at medtage dem under en Inddeling i Erhvervsomraader, naar man som i den foreliggende Sammenhæng kun tager Hensyn til Omraadernes Andel i Eksporten. Med det for Øje kan opstilles *tre Omraader*.

Det første omfatter de Stater, der i Reglen betegnes som Brasiliens Nord og Nordøsten (Nord=Acre, Amazonas, Pará og Maranhão; Nordøsten=Piauh, Ceará, Rio Grande do Norte, Parahyba, Pernambuco, Alagoas, Sergipe og Bahia), hertil slutter sig det nordlige af Matto Grosso, Goyaz og Espirito Santo. Det er sandsynligt, at Erhvervslivets videre Udvikling senere vil nødvendiggøre her at opstille to Erhvervsomraader; men efter det foreliggende statistiske Materiale kan det endnu opfattes som eet, kendetegnet ved Produkterne: Kautsjuk, Cacao, Brasil Nødder, Cocosnødder, Coco Babussu, Carnauba Voks og Bomuld. Sidstnævnte fremtræder ganske vist ogsaa med stor Produktion i *det næste Omraade*, Kaffeomraadet; men har dog sit Maksimum særlig i Nordøsten, der ogsaa fremviser bedst Udbytte pr. ha. Kaffeomraadet maa i Hovedtræk regnes at omfatte Staterne: São Paulo, Minas Geraes, Rio de Janeiro, det sydlige Espirito Santo, sydlige Goyaz og af Matto Grosso det Omraade, der nærmest grænser til São Paulo. Ganske vist produceres i Nordøsten ogsaa Kaffe; men i Forhold til det angivne Omraade kun i ringe Mængde. Indenfor Kaffeomraadet dyrkes adskillige andre Produkter; men Eksportværdien i Forhold til Kaffens er saa lille, at der — udover et Par enkelte i det efterfølgende — her ikke gaas nærmere ind paa det. *Det tredje Omraade*, det sydlige, omfatter Rio Grande do Sul, Santa Catharina, Paraná og det sydlige Matto Grosso. Hovedproduktet er Herva Maté. Skønt et Næringsmiddel, der ikke eksporteres til Udlandet, maa her ogsaa nævnes Hvede, fordi det af Statistikken kan skønnes, at det sydlige Omraade heraf deltager i de andre Omraaders Forsyning. Endelig maa af Produkter, der fordeler sig over alle Erhvervsomraaderne, nævnes Sukker og Tobak; Sukker dog kun i ringe Mængde i det sydlige Omraade, og Tobaksproduktionen er mindst i Brasiliens Nord.

De forskellige Interesser indenfor disse Erhvervsomraader var det altsaa, der bragte Oprør og Systemskifte; der er nu tilbage at se paa, hvad der var bestemmende for Kaffe politikernes Handlemaade under det gamle System. Dermed altsaa ogsaa paa den dybere Aarsag til det Oprør, der igen skulde bringe Overensstemmelse mellem Erhvervsomraaderne og deres økonomiske Liv. Som allerede antydet var det en Kaffe Krise. Denne var opstaaet som Følge af en voldsom Overproduktion. For dog at opnaa en passende Pris paa Kaffen anvendtes det Kunstgreb af Regeringen at opkøbe og oplagre saa megen Kaffe,

at kun en til Efterspørgslen svarende Mængde blev tilført Markedet. Lagrene steg imidlertid saa meget, at de i Øjeblikket skal være tilstrækkelige til, at Brasilien alene kan holde Verdensmarkedet forsynet i over 2 Aar. Bevidstheden om disse store Lagres Eksistens var det, der fremkaldte en Baisse, der gjorde Situationen kriseagtig og førte til den politiske Korruption.

Systemskiftet medførte naturligvis ikke, at Kaffekrisen ophørte, — tværtimod skulde Kaffeomraadet jo nu ikke kunne trække Veksler paa de andre Erhvervsomraader. Om U. S. A. Kapitalisternes store Iver for at finde Pengeanbringelsesobjekter vil kunne bringe en Udgang af Krisen uden alt for store Krak indenfor den brasilianske Kaffe verden, vil det blive interessant at afvente. Et Tilbud fra en New Yorker Finansgruppe til Dr. Getulio Vargas synes i hvert Fald at ville bringe en foreløbig Løsning.

Den 21. November 1930.

Søren Jensen.
